

čující možnost jakékoliv vůle. Ani dovolávání se výroků znalců, že připouštějí nedostatek sexuálního uvědomění žalobcova, když nepoznal na sestře těhotenství, nemůže přivésti dovolatelům úspěch. Nedostatek takového uvědomění vysvětluje se dostatečně duševní zaostalostí žalobcovou, zvláště však jeho pohlavní nemohoucností. Pro pochopení významu manželství nebylo ho nutně třeba, neboť ani k platnosti manželství se nutně nevyžaduje pohlavní styk manželů. Zákon nežádá k platnosti manželství, aby mělo původ v erotických motivech, pohlavní impotence není absolutní, veřejnoprávní překážkou manželství, zákon normuje ji s hlediska omylu a připouští prohlášení manželství za neplatné jenom na žádost omylem postižené strany, a to ještě jenom, když byl omyl nezaviněný. Podle § 44 obč. zák. vyžaduje se k manželství kromě vůle plodití děti — také ještě vůle žítí v nerozlučné společnosti a podporovati se navzájem. Když žalobce byl, jak zjištěno, této další vůle schopen, a tuto vůli měl, nebyly případné nedostatky sexuálního uvědomění platnosti a závaznosti jeho manželského slibu na újmu. Proto posouzena byla rozepře správně i po právní stránce, když manželství bylo uznáno platným. S hlediska překážky nedostatků vůle podle § 48 obč. zák. dostačilo k zamítnutí žaloby vzhledem k předpisu § 99 obč. zák., že nebyla prokázána úplná slabomyslnost (blbost) žalobce v době sňatku, že naopak bylo zjištěno, že si byl významu a podstaty manželského slibu dostatečně vědom a schopen svobodné vůle. S hlediska překážky pohlavní nemohoucnosti podle § 60 obč. zák. musila žaloba býti zamítnuta, poněvadž tato překážka byla žalující straně při sňatku známá a podle § 28 manželské novely z 22. května 1919 č. 320 sb. z. a n., pak § 95 obč. zák. nemůže se domáhati prohlášení manželství za neplatné strana, která vstoupila v manželství, ač znala překážku mu v cestě stojící. Že žalobce sám si byl při sňatku své impotence vědom, v tom jsou si znalci i soukromé posudky za jedno. Že impotence byla známa i podpůrci žalobcovu při povolení sňatku, plyne z manželské smlouvy z 2. října 1915, ve které se duševní i fysický stav snoubencův zjišťuje jako stranám známý a mlčky se předpokládá, že manželství zůstane bezdětné, dále ze svědecké výpovědi sestry žalobcovy, podle níž domácí lékař a důvěrník rodiny Dr. R. o žalobcově impotenci věděl a svědkyni, když se před sňatkem na popud žalované o ní interesovala, o ní řekl. Nebylo úkolem soudu v tomto sporu souditi o účelnosti a mravní hodnotě sňatku, ani o motivech, jež k němu vedly, nýbrž jenom rozhodnutí o jeho právní platnosti. V této příčině nemohlo býti rozhodnuto jinak, než se stalo.

Čís. 7156.

Bylo-li manželství rozvedeno soudně od stolu a lože z viny obou manželů, třeba se tak stalo z převážné viny manželčiny, jest manželka oprávněna domáhati se na manželi slušné výživy podle dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s. »Slušnou« výživou nerozumí se tu úplná výživa, nýbrž výživa výjimečná, při jejímž vymezení jsou směrodatny důvody slušnosti a veřejnoprávní ohledy.

(Rozh. ze dne 15. června 1927, Rv I 1880/26.)

Manželství stran bylo rozvedeno od stolu a lože z viny obou stran a to z převážné viny manželčiny. Žalobě manželky o placení výživného vyhověl procesní soud první stolice potud, že jí přiznal výživné 200 Kč měsíčně. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného.

D ů v o d y:

Podle dvorního dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s. nepřísluší zpravidla manželce, z oboustranné viny rozvedené nárok na slušnou výživu. Jest však zůstaveno soudci, by k její žádosti případ k případu s ohledem na všechny okolnosti a důvody slušnosti pro ni mluvící přiměl výjimečně manžela, by manželce poskytoval slušnou výživu. Jak již nejvyšší soud uznal ve svém rozhodnutí čís. 2428 sb. n. s., na něž se tuto poukazuje, nerozumí se slovem slušná výživa, použitým v tomto dekretu, úplná výživa, o níž mluví § 91 obč. zák., nýbrž výživa výjimečná, při jejímž vymezení jsou směrodatny důvody slušnosti a veřejnoprávní ohledy, by manželka nepadla na obtíž veřejné dobročinnosti nebo domovské obci. Nižší soudy řídily se při stanovení této vyživovací povinnosti i její výše zásadami ve zmíněném dvor. dekretu předepsanými, uvážily zejména, že manželství bylo rozvedeno z viny obou stran, avšak z převážné viny manželky, vzaly však zřetel k tomu, že je nemocnou, takže je častěji na cizí pomoc odkázána, jakož i s druhé strany, že nemocen jest i žalovaný, nemůže se pohybovati, že však má stálý příjem měsíční 1295 Kč 25 h, z něhož přispívá pouze na výživu dcery 100 Kč měsíčně, kdežto žalobkyně příjmu vůbec nemá a nemoc ji ve výdělečné činnosti omezuje. Uváživše všechny tyto okolnosti, uznaly nižší soudy, že jsou zde po rozumu zmíněného dvorského dekretu zvláštní okolnosti, odůvodňující mimořádně její nárok na slušnou výživu, a nejvyšší soud sdílí jich právní názor a shledává proto nárok žalobkyně na slušnou výživu proti manželovi za odůvodněný a vzhledem k jeho a jejím majetkovým poměrům výživné 200 Kč měsíčně úplně přiměřeným.

Čís. 7157.

Daň z obrátu (zákon ze dne 21. prosince 1923, čís. 268 sb. z. a n.).

Doložka v dodací smlouvě, že daň z obrátu jest již v cenách započítána, znamená, že co do kvoty na tuto daň vypadající byla cena umluvena jen za předpokladu, že dodatel bude museti daň z obrátu zaplatiti. Odpadla-li povinnost k placení této daně vzhledem k § 4 (17) zákona, jest kupitel (erár) oprávněn zadržeti si příslušnou část kupní ceny.

(Rozh. ze dne 15. června 1927, Rv II 153/27.)

Žalobce dodal žalovanému eráru železniční pražce na základě tří smluv (ze dne 9. března 1923, 14. ledna 1924 a 14. června 1924),